

fige, at Præstestabet er kommet ind fra den catholske Tid. Alle de hedenske Religioner have Præster, den jødiske Religion har ogsaa Præster, og hele dette Præstevæsen gaaer ud paa, at nogle Mennesker staae i et nærmere Forhold til Guddommen end andre, men netop denne Side af Sagen afflaffede den christelige Religions Stifter, idet han sagde, at Alle de, som kom ind under hans Omraade, Alle vare Præster, forsaavidt Alle skulde staae i et lige- ligt Forhold til Guddommen; der skulde ikke være Trin i Gudsdyrkelsen mellem den Ene og den Anden. Dette er nu en af Grundpillerne i den christelige Tro, og det er den christelige Troes Stifter, som har indført den, men det ligger naturligtvis i Sagens Natur, og i Forholdene, at en stor Mængde Mennesker, alt som Kirkevæsenet blev verdsliggjort, fandt deres Regning ved at opretholde saadanne Anstalter, der holdt Mængden hen i ærefrygtsfuld Beundring for Indstiftelser, som aldeles ikke have Rod i den christelige Tro. Jeg gjen- tager, at den christelige Troes Stifter ligefrem har afflaffet alt Præsteskab, hele det Forhold, hvorefter nogle enkelte Mennesker skulde staae i et særegt Forhold til Guddommen, og jeg vil haabe, at den Frihed og Vækkelse, som i andre Retninger er kommen ind her i Landet, ogsaa vil lede til, at den lutherisk-evangeliske Kirke følger det Spor, der er givet i den ældre lutherisk-evangeliske Kirke, idet den afflaffer hele dette Præstevæsen og lader sig nøie med en Ordning, hvorefter Præstevæsenet kan faae en anden og til den christelige Tro mere svarende Stikkelse, end den nu for Tiden har. Naar vi komme til en anden i denne Samling foreliggende Sag, vil der være god Anledning til at reise det Spørgsmaal, om ikke den bedste Maade, hvorpaa man kan benytte de Mænd, der nu sidde i Statens lønede Embeder, vil være den, at lade dem befordre en Forbedring og Fremgang i vort offentlige Skolevæsen, saaledes at de deeltage deri og gjøre Nytte paa den Maade.

Nofenørn: Hvad de foreliggende En- dringsforslag angaaer, kan jeg kun beklage, at man ikke har forsøgt paa at gjenoptage af det oprinde lige Forslag Begyndelsen til § 1. Jeg

vilbe, dersom dette igjen var kommet til at staae i Loven, deri have fundet en bedre Be- tryggelse for dens senere Anvendelse, end jeg nu kan finde. Jeg skal derhos erklære, at jeg for mit Vedkommende ikke kan forstaae, hvor- ledes Udkastets § 2 nogenfinde vil kunne komme til at harmonere med Anordningen af 2den October 1862, hverken efter de Endringer, som nu foreslaaes, eller saaledes som Affattelsen tid- ligere var. Det er imidlertid ikke for at be- grunde min Stilling til de foreliggende En- dringsforslag, at jeg har udbedt mig Ordet; Grunden dertil er den, at det er min Hensigt at stemme imod Lovforslaget, og denne min Afstemning ønske jeg at motivere. Jeg kan sige, at den ærede Taler, som sidst havde Ordet, væsentlig har bestyrket mig i, at det er rigtigt at stemme imod Lovforslaget og i det Hele ikke gaae ind paa kirkelige Love, saalænge Folke- kirken ikke selv er istand til at forsvare sig. Man kunde maaffee sige, at jeg kunde blive staaende ved mine tidligere Udtalelser, da et lignende Forslag forrige Aar laa for her i Thinget, og simpeltthen afgive min Stemme imod Loven. Der er imidlertid foregaaet en Forandring med dette Lovforslags Stilling, som giver mig Grund til ogsaa denne Gang at motivere min Stemmegivning. Lovudkastet er nemlig denne Gang fremkommet fra Regjerin- gen, og jeg tilstaaer, at jeg hører til dem, der ønske at støtte Regjeringen; det er fremkommet fra en Cultusminister, som jeg med stor Glæde seer beklæde den Plads, han har, og som jeg ret kunde ønske vilde blive den Mand, der førte Folketjens Forfatning igjennem; ja, jeg vil tilstaae, at naar jeg har hørt hans Fore- drag i Thinget, har han været nærved at hen- rive mig, og jeg har flere Gange spurgt mig selv, om det ikke var rigtigere at følge ham og stemme for hans Forslag end at stemme derimod. Naar jeg ikkebestomindre føler mig forpligtet til at gjøre det Sidste, ligger det deri, at, som vi jo saa ofte høre, Ingen kan vide, hvort længe en Kirkeminister eller over- hovedet en Minister bliver paa sin Plads; Ingen kan vide, om vi, naar vi til Efteraaret møde her igjen, da ikke finde en Kirkeminister for os, som vil have endnu en kirkelig Lov vedtagen, inden han skrider til større og or-